

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DORADZTWO SPECJALISTYCZNE

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet VII Promocja integracji społecznej
Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

PODSTAWY PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

STAN NA 2009 ROK

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet VII Promocja integracji społecznej
Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

Z perspektywy potencjalnych projektodawców
PO KL

niezbędna jest znajomość następujących dokumentów:

- 1) Program Operacyjny Kapitał Ludzki;
- 2) Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL;
- 3) System Realizacji PO KL
- 4) Wzór wniosku o dofinansowanie projektu;
- 5) Wzór umowy o dofinansowanie projektów;
- 6) Wzór wniosku o płatność.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Program Operacyjny KAPITAŁ LUDZKI

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013

Warszawa, 7 września 2007 r.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
Program Operacyjny Kapitał Ludzki
Priorytet VII Promocja integracji społecznej
Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej

II. Informacje na temat Priorytetów i Działań PO KL

Priorytet VII
PROMOCJA INTEGRACJI
SPOŁECZNEJ

s. 199

Opis Priorytetu VII

PO KL jest jednym z elementów systemu
Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia
2007–2013

Cel strategiczny:

tworzenie warunków do wzrostu konkurencyjności
gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości
zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz

wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i
przestrzennej.

Cel strategiczny NSRO będzie osiągniany poprzez realizację celów horyzontalnych

1. poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa;
2. poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej;
3. budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski;
4. podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług;
5. wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej;
6. wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

PO KL realizuje cel 2 za pośrednictwem
celu głównego programu:

**Wzrost poziomu zatrudnienia i
spójności społecznej**

(s. 111)

3.2. Cele strategiczne POKL

1. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.

2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.

3. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce.

4. Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.

5. Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa.

6. Wzrost spójności terytorialnej.

2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.

Realizacja **celu** przyczyniać się będzie do wzmocnienia spójności społecznej oraz zmniejszenia obszarów wykluczenia społecznego przede wszystkim poprzez dostarczanie niezbędnych usług społecznych wspierających dostęp do zatrudnienia osób wykluczonych z rynku pracy bądź zagrożonych takim wykluczeniem.

(s. 115)

OPIS:

3.2.2.

Cel 2:

**Zmniejszenie obszarów wykluczenia
społecznego**

Diagnoza:

Relacja:

rynek pracy ↔ sytuacja społeczno-ekonomiczna osób i grup społecznych:

problemy na rynku pracy

obniżenie się warunków życia
i poszerzanie sfery ubóstwa,

problemy finansowe

utrudniają dostęp do dóbr i usług,
stanowią barierę w poszukiwaniu zatrudnienia

PROBLEMY:

1. wysoki poziom bezrobocia,
2. brak skutecznych działań wobec osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
3. utrudniony dostęp do rynku pracy,
4. niski poziom współpracy między instytucjami powołanymi do wspierania osób wykluczonych

koncentracja problemów związanych
z ubożeniem części społeczeństwa i brakiem możliwości zatrudnienia
niektórych grup,

ograniczanie ich aktywności społecznej

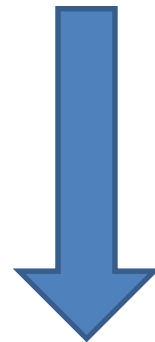

prowadząca do wykluczenia

Należy dążyć do wzmocnienia spójności społecznej i ograniczania zasięgu ubóstwa, poprzez rozwijanie **instrumentów aktywnej integracji**, połączonych z **systemem wsparcia dochodowego** i możliwościami prowadzenia działalności gospodarczej (ekonomii społecznej)

Poprawa warunków funkcjonowania **osób zagrożonych
wykluczeniem** i ich **rodzin** oraz tworzenie **otoczenia
sprzyjającego** ich powrotowi do zatrudnienia i integracji ze
społeczeństwem.

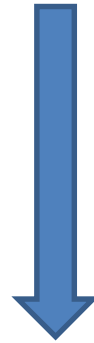
**Wsparcie elastyczne i ukierunkowane na
zwalczanie skutków, ale również przyczyn tego zjawiska**

uczestnictwo w życiu społecznym

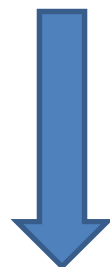
Wsparcie

zagrożonych wykluczeniem społecznym
(z powodu dyskryminacji, braku stabilności ekonomicznej)

Przygotowanie
do wejścia i utrzymania się
na rynku pracy oraz do integracji z otoczeniem
społecznym.

niewielka skuteczność działań
aktywizacyjnych prowadzonych
przez instytucje pomocy społecznej

przywrócenie funkcji integracyjnej,
ograniczonej interwencyjnym
charakterem pomocy społecznej

Możliwość sfinansowania
dodatkowego etatu (etatów) dla
pracownika socjalnego

w wybranych jednostkach

Zdiagnozowano potrzebę działań zintegrowanych, bardziej kompleksowych, ujmujących zarówno usługi w zakresie przywracania do pełnienia ról społecznych, jak i ułatwiające powrót na rynek pracy.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Wspieranie i rozwój aktywnych
i innowacyjnych form
przeciwdziałania wykluczeniu
społecznemu, powiązanych z
wykorzystaniem
instrumentów rynku pracy (np. w
postaci podmiotów ekonomii
społecznej).

Zwalczanie wykluczenia społecznego poprzez

- szerszy dostęp do pracy socjalnej,
- dobór odpowiednich form uzyskiwania lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
- pomoc w adaptacji w konkretnym środowisku pracy oraz
- wspieranie samodzielności i aktywności własnej osób zagrożonych marginalizacją społeczną i zawodową.

Działania realizowane w ramach Programu

- wspieranie działań aktywizacyjnych
- ułatwianie dostępu do rynku pracy
- wzmacnianie zdolności instytucjonalnych i organizacyjnych jednostek sektora pomocy i integracji społecznej.

Instrumenty do osiągnięcia celów:

- rozwój form aktywnej integracji w wymiarze **zawodowym, społecznym oraz edukacyjnym**,
- wsparcie rozwoju sektora ekonomii społecznej,
- tworzenie nowych i rozwijanie istniejących instrumentów polityki społecznej,
- promocja partnerstwa publiczno-społecznego
- **wzmacnianie współpracy** (przede wszystkim na poziomie regionalnym i lokalnym) pomiędzy sektorem pomocy społecznej a instytucjami rynku pracy

Działania

POKL zmierzają do reformy i szerszego niż dotychczas wykorzystania narzędzi i instrumentów na rzecz

- aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez kompleksowe
- wykorzystanie instrumentów rynku pracy oraz **różnych instrumentów aktywizacyjnych**
- **z działaniami o charakterze wspierającym**
- rozwój sektora ekonomii społecznej

Wskaźniki realizacji celu:

- wzrost wartości wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 15–64 lat z 17,3% do 23%;
- spadek stopy bezrobocia długookresowego z 7,8% do 3%;
- spadek odsetka osób w wieku 18-59 lat żyjących w gospodarstwach domowych, w których żadna osoba dorosła nie pracuje z 13,5% do 9,8%;
- spadek wartości wskaźnika obciążenia dla instytucji pomocy społecznej – liczby klientów przypadająca na jednego pracownika socjalnego – z 295 do 180 osób.

3.5. Zagadnienia horyzontalne

Działania realizowane w ramach PO KL będą przyczyniały się do wspierania:

- rozwoju lokalnego;
- rozwoju społeczeństwa informacyjnego;
- zrównoważonego rozwoju;
- innowacyjności i współpracy ponadnarodowej;
- równości szans, w tym równości szans kobiet i mężczyzn;
- partnerstwa.

(s. 138)

Rozwój lokalny

finansowanie projektów mających na celu:

- wzmocnienie spójności społecznej
działania poprawa jakości życia,
środowiska lokalnego, czy rozszerzenia
wzajemnej pomocy wspólnot lokalnych i
wymiany usług lokalnych.
- Rozwój trzeciego sektora

Zwiększenie poziomu zaangażowania lokalnych społeczności w rozwój lokalny poprzez wspieranie inicjatyw lokalnych może pomóc w rozwiązywaniu problemów rynku pracy, zmniejszeniu obszarów wykluczenia społecznego oraz podniesieniu poziomu wykształcenia

Rozwój społeczeństwa informacyjnego

- wzmacnianie społeczeństwa opartego na wiedzy, poprzez rozwój zasobów ludzkich w drodze doskonalenia kwalifikacji zawodowych i dostosowania umiejętności do potrzeb rynku pracy.
- przygotowanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy do korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym wykorzystania Internetu lepsze przygotowanie do funkcjonowania na rynku pracy

Planowane działania umożliwią rozwój odpowiednich kwalifikacji zawodowych, co w połączeniu z dostępem do nowych technologii wpłynie pozytywnie zarówno na **sytuację pracowników**, jak i **pracodawców**, stymulując wzrost zatrudnienia.

Zrównoważony rozwój

- prawo do zaspokojenia aspiracji rozwojowych **obecnej generacji** bez naruszania zdolności do zaspokajania potrzeb i aspiracji rozwojowych **przyszłych pokoleń**.
- rozwój gospodarczy i cywilizacyjny obecnego pokolenia nie powinien odbywać się kosztem wyczerpywania zasobów nieodnawialnych i niszczenia środowiska.
- Zasada ta charakteryzuje się dążeniem do rozwoju społeczno-gospodarczego, przy jednoczesnym poszanowaniu równowagi środowiskowa naturalnego

Musimy pamiętać o istniejących barierach o charakterze ekonomicznym i społecznym (długotrwała recesja, ubóstwo, wykluczenie społeczne).

Wzmacnianie dynamicznego wzrostu gospodarczego przy jednoczesnym dążeniu do uzyskania równowagi pomiędzy komponentami rozwoju: gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem.

Działania POKL będą przyczyniały się do:

-
-
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, również na obszarach skażonych ekologicznie i na peryferyjnych obszarach chronionych;

Innowacyjność i współpraca ponadnarodowa

- promocja i włączanie innowacyjnych przedsięwzięć do polityki krajowej
- współpraca ponadnarodowa i międzyregionalna realizowana poprzez wymianę informacji, doświadczeń, rezultatów i dobrych praktyk

Podejście innowacyjne jest rozumiane jako:

- nastawienie na wsparcie nowych, nietypowych grup na rynku pracy
- rozwiązanie problemu, który do tej pory nie był przedmiotem polityki państwa;
- wykorzystanie nowych instrumentów w rozwiązywaniu dotychczasowych problemów na rynku pracy, w tym adaptacja rozwiązań sprawdzonych w innych krajach, regionach czy też w innych kontekstach (np. w stosunku do innej grupy docelowej); w tej kategorii mieści się **także rozwój, modyfikacja dotychczas stosowanych instrumentów** w celu zwiększenia ich adekwatności, skuteczności i efektywności.

Równość szans

- zniesienie nierówności
- zwalczanie wszelkich przejawów dyskryminacji, w tym m.in. ze względu na wiek, płeć, rasę i niepełnosprawność.

Równość szans jest w PO KL pojmowana nie tylko jako równość szans mężczyzn i kobiet, ale również jako jednakowy dostęp wszystkich osób do edukacji, informacji i zatrudnienia.

Eliminacja barier

- fizycznych,
- finansowych,
- socjalnych
- psychologicznych,

utrudniających lub zniechęcających do brania pełnego udziału w życiu społeczeństwa, czynnego uczestnictwa w rynku pracy i integracji z otoczeniem.

Jednym z priorytetowych kierunków interwencji EFS, odpowiadającym bezpośrednio na wyzwania wynikające z zasady równości szans jest **wsparcie osób niepełnosprawnych** w dostępie do rynku pracy, w zwiększaniu stopnia ich przygotowania zawodowego oraz poprawy zdolności do uzyskania zatrudnienia.

Budowanie otoczenia i tworzenie warunków do równoprawnego uczestnictwa tych osób w życiu społecznym i zawodowym.

poprzez:

- zwiększanie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych jako grupy znajdującej się w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- ułatwianie dostępu do edukacji i podnoszenia lub zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych przez osoby niepełnosprawne;
- rozwój usług wspierających, ułatwiających włączenie do rynku pracy (np. transportowych, opiekuńczych czy zapewnienie udziału asystentów i trenerów pracy);
- poszerzanie dostępu do doradztwa, poradnictwa zawodowego, informacji i konsultacji;
- tworzenie przyjaznego systemu wsparcia oraz rozwijanie instrumentów o charakterze aktywizacyjnym.

PO Kapitał Ludzki

- będzie przyczyniał się do zwiększenia stopnia uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym w ramach poszczególnych osi priorytetowych – w Priorytecie I i VII poprzez realizację ogólnokrajowych i regionalnych projektów z zakresu aktywizacji zawodowej i społecznej, identyfikujących i promujących najlepsze rozwiązania, wdrażanie instrumentów aktywnej integracji, podnoszenie kwalifikacji osób niepełnosprawnych i tworzenie warunków do ich zatrudnienia.

Zwiększanie dostępu osób niepełnosprawnych

- zapewnienie przez projektodawców odpowiednich warunków uczestnictwa w szkoleniach uwzględniających potrzeby tych osób
- dostosowanie stanowisk pracy

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn

- eliminowanie wszelkich nierówności oraz promowanie równości pomiędzy kobietami a mężczyznami
- *gender mainstreaming*
- wzięta została pod uwagę odmienna sytuacja kobiet i mężczyzn na rynku pracy

- konieczność zwiększania zatrudnienia kobiet i mężczyzn, w tym zwłaszcza kobiet, jako tej grupy, która jest w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych kobiet i mężczyzn, w tym w szczególności wsparcia osób o niskich i zdezaktualizowanych kwalifikacjach, np. kobiet powracających na rynek pracy po urloпах macierzyńskich i wychowawczych;
- rozwijanie aktywności ekonomicznej kobiet i mężczyzn jako odpowiedzi na wyzwania rynkowe, pobudzanie postaw przedsiębiorczych;
- godzenie życia zawodowego i prywatnego poprzez zwiększanie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi i osobami zależnymi co umożliwi pełne uczestnictwo w kształceniu i rynku pracy oraz promowanie nowych form organizacji pracy.

Na etapie wdrażania

- przygotowywane projekty będą oparte o diagnozę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn w danym obszarze i ocenę wpływu na sytuację płci
- każdy projekt realizowany w ramach PO KL zawierać będzie opis oceny wpływu na sytuację płci.

Ocena merytorycznej jakości projektu będzie przebiegać w oparciu o przedstawioną analizę i będzie uwzględniała wpływ na sytuację kobiet i mężczyzn.

Klasyfikacja projektów:

- projekty pozytywne – specyficzne działania nakierowane na zwalczanie istniejących nierówności pomiędzy kobietami i mężczyznami;
- projekty równościowe – działania, które w sposób ogólny przyczyniają się do zapewnienia równości płci.

Partnerstwo

- Samorządy lokalne,
- partnerzy społeczno-gospodarczy (organizacje pracodawców i związki zawodowe) oraz podmioty
- reprezentujące społeczeństwo obywatelskie (organizacje pozarządowe).

IV. PRIORYTETY I OBSZARY WSPARCIA

(s. 151)

4.7. Priorytet VII: Promocja integracji społecznej (s. 186 – 189)

- **Uzasadnienie realizacji Priorytetu VII:**
- ryzyko wykluczenia i sfera ubóstwa dotyczy przede wszystkim rodzin, których członkowie wywodzą się z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy i borykają z problemem bezrobocia

niezbędne są działania ukierunkowane przede wszystkim na:

- zwiększenie szans w znalezieniu zatrudnienia,
- wyrównywanie deficytów wynikających z braku dostępu do określonych dóbr i usług, braku posiadanych kwalifikacji czy też z innych czynników powodujących ograniczenie szans określonych grup społecznych na równoprawny z większością społeczeństwa udział w życiu rodzinnym, społecznym i zawodowym.
- eliminowanie różnego rodzaju barier (organizacyjnych, prawnych czy psychologicznych)

Problem wykluczenia społecznego dotyczy przede wszystkim:

- osób niepełnosprawnych,
- długotrwale bezrobotnych
- opuszczających placówki wychowawcze i penitencjarne
- kobiet,

Osób postrzeganych w sposób stereotypowy przez pracodawców i otoczenie społeczne jako pracownicy mniej dyspozycyjni oraz mobilni zawodowo

Niektóre grupy zagrożone wykluczeniem społecznym mogą być wspierane zarówno przez:

instytucje pomocy społecznej

- osoby, które korzystają z usług systemu pomocy społecznej, będą otrzymywały wsparcie za jego pośrednictwem,

publiczne służby zatrudnienia

- pomoc w readaptacji zawodowej i dostępie do rynku pracy wobec tych osób, które nie są klientami pomocy społecznej świadczyć będą instytucje rynku pracy.

Cel szczegółowy 1:

**Poprawa dostępu do rynku pracy osób
zagrożonych wykluczeniem
społecznym**

Oczekiwane efekty:

1. Objęcie 15% klientów instytucji pomocy społecznej (którzy jednocześnie: są w wieku aktywności zawodowej, nie pracują i korzystają z pomocy społecznej) działaniami aktywnej integracji.
2. Objęcie 10% klientów instytucji pomocy społecznej (w wieku aktywności zawodowej) kontraktami socjalnymi.
3. Objęcie 100% pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej (bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją) szkoleniami i innymi formami podnoszenia kwalifikacji w systemie pozaszkolnym.

Wskaźniki produktu:

1. Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji, w tym osoby z obszarów wiejskich (ogółem/k/m).
2. Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów (ogółem/k/m).
3. Liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym (ogółem/k/m).
4. Liczba projektów wspierających rozwój inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych.

Wskaźniki rezultatu:

1. Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zostali objęci kontraktami socjalnymi (ogółem/k/m).
2. Wskaźnik efektywności – odsetek beneficjentów, którzy podjęli pracę w okresie do 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie, w łącznej liczbie osób, które wzięły udział w projektach (ogółem/k/m).
3. Odsetek klientów instytucji pomocy społecznej będących w wieku aktywności zawodowej i niepracujących, którzy w ramach Priorytetu zostali objęci działaniami aktywnej integracji (ogółem/k/m).
4. Odsetek pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy podnieśli swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym (ogółem/k/m).

Cel szczegółowy 1. będzie realizowany w szczególności poprzez:

- rozwój form zatrudnienia, aktywizacji zawodowej i miejsc pracy dla osób z dysfunkcjami utrudniającymi integrację (w tym alternatywne formy zatrudnienia);
- zapewnienie dostępu do działań aktywnej integracji, poprzez szersze zastosowanie kontraktów socjalnych oraz wdrażanie instrumentów i programów aktywizacji społeczno-zawodowej (w szczególności dla długotrwale bezrobotnych i niepełnosprawnych);
- upowszechnianie form aktywnej integracji i pracy socjalnej;
- wsparcie i promocję wolontariatu jako formy integracji osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- wspieranie działań innowacyjnych zorientowanych na poszukiwanie nowych form i metod zapobiegania wykluczeniu społecznemu;
- rozwój i zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych, umożliwiających zwiększenie szans na rynku pracy (w szczególności dla osób niepełnosprawnych), jak również usług opiekuńczych umożliwiających godzenie życia zawodowego z rodzinnym;
- wsparcie rozwoju inicjatyw na rzecz aktywizacji i integracji społeczności lokalnych, przyczyniające się do realizacji strategii rozwoju kapitału ludzkiego na terenach wiejskich;
- wzmacnianie i rozwój instytucji pomocy i integracji społecznej (m.in. poprzez upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej, szkolenia, doradztwo, rozwój współpracy).

VI. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

6.1. Zarządzanie i wdrażanie

- Instytucja Zarządzająca (IZ), nadzorowana przez Komitet Monitorujący PO KL.
- minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.
- w ramach Ministerstwa Rozwoju Regionalnego
 - Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym.

Zakres merytoryczny oraz finansowy poszczególnych priorytetów:

- zarządzanie i nadzór nad wdrażaniem poszczególnych priorytetów powierzony został **Instytucjom Pośredniczącym (IP)**
- wsparcie dla osób indywidualnych (decentralizacja), udzielane jest przede wszystkim w ramach **komponentu regionalnego**, dlatego zadania Instytucji Pośredniczących powierzone zostały **samorządom województw**
- **Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego**

specyfika Priorytetu

- każda Instytucja Pośrednicząca może – w uzgodnieniu z Instytucją Zarządzającą – oddelegować realizację części zadań do **Instytucji Pośredniczących II stopnia (IP2)**
 - Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy
-

Zadania powierzone Instytucjom

Pośredniczącym II stopnia mogą dotyczyć m.in.:

- przyjmowania wniosków aplikacyjnych od beneficjentów;
- dokonywania wyboru projektów do współfinansowania i podpisywania umów z beneficjentami;
- przedkładania deklaracji i poświadczeń wydatków do Instytucji Pośredniczących;
- monitorowania realizacji poszczególnych projektów;
- weryfikacji wykorzystania środków przez beneficjentów, w tym kontroli na miejscu;
- przygotowania okresowych, rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji działania;
- przechowywania wszelkiej dokumentacji związanej z realizacją projektów przez 3 lata od daty zamknięcia programu lub częściowego zamknięcia programu.

6.1.4. Procedura wyboru projektów

Zgodnie z zapisami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w ramach programu stosowane mogą być następujące tryby wyboru projektów:

- indywidualny,
- konkursowy,
- **systemowy,**
- pomocy technicznej.

6.2. Zarządzanie finansowe

- **6.2.1 Przepływy finansowe**
- **Certyfikowanie wydatków**

Beneficjent będzie przekazywał do Instytucji Pośredniczącej (Instytucji Pośredniczącej II stopnia) **nie rzadziej niż raz na 3 miesiące** wymagane dokumenty służące certyfikacji wydatków poniesionych na realizację projektów, tj. **wnioski o płatność** zawierające postęp finansowy i rzeczowy projektu.

Przekazanie beneficjentowi kolejnej transzy środków w przypadku zaliczki może być uzależnione od rozliczenia określonej części otrzymanych dotychczas środków na realizację projektu

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRIORYTETÓW (SzOP)

**PROGRAMU OPERACYJNEGO
KAPITAŁ LUDZKI 2007 – 2013**

Wersja:

Warszawa, 1 czerwca 2009 r.

10 Priorytetów PO KL

Komponent centralny

Priorytet I

Zatrudnienie i integracja społeczna;

Priorytet II

Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących;

Priorytet III

Wysoka jakość systemu oświaty;

Priorytet IV

Szkolnictwo wyższe i nauka;

Priorytet V

Dobre rządzenie.

Komponent regionalny

Priorytet VI

Rynek pracy otwarty dla wszystkich;

Priorytet VII

Promocja integracji społecznej;

Priorytet VIII

Regionalne kadry gospodarki;

Priorytet IX

Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Priorytet X

Pomoc techniczna,

zapewnienie właściwego zarządzania, wdrażania oraz promocji Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. Informacje na temat finansowania POKL

- Montaż finansowy: 85% - 15%.
- W ramach krajowego współfinansowania, środki pochodzą z:
 - budżet państwa,
 - budżet jednostek samorządu terytorialnego,
 - inne środki publiczne (Fundusz Pracy, PFRON).

wsparcie udzielane w ramach komponentu regionalnego PO KL powinno przyczyniać się do rozwiązywania konkretnych problemów społeczno – gospodarczych występujących w danym województwie

5. Opis systemu wyboru projektów w ramach PO Kapitał Ludzki

Szczegółowe informacje na temat systemu wyboru projektów przedstawione są dokumencie **„Zasady dokonywania wyboru projektów w ramach PO KL”**, będącym częścią **„Systemu Realizacji PO KL”**

procedury

- wybór projektów konkursowych
- **procedury dofinansowania projektów systemowych,**

Informacje na temat procedur wyboru projektów zawarte są w corocznym **Planie działania,**

- Przygotowuje IP (IP2)

PLAN DZIAŁANIA

Przedstawia założenia IP w danym roku co do:

- preferowanych form wsparcia (typów projektów),
- podziału środków finansowych na wybrane typy projektów oraz
- zasad i terminów wyboru projektów

5.1. Projekty w procedurze konkursowej

- s. 13 SzOP

5.2. Projekty systemowe

Projekty systemowe
polegają na realizacji zadań
publicznych
przez podmioty działające na
podstawie odrębnych przepisów

Priorytet VII
PROMOCJA INTEGRACJI
SPOŁECZNEJ

s. 199 (SzOP)

realizujemy
działania zmierzające do:

- ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz
- rozwijania instytucji ekonomii społecznej, jako skutecznej formy integracji społeczno – zawodowej.

Wsparcie

Eliminowanie barier:

- organizacyjnych,
- prawnych
- psychologicznych

na jakie napotykają osoby w wieku aktywności zawodowej, zagrożone wykluczeniem społecznym

instrumenty aktywnej integracji

celem jest przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integracja ze społeczeństwem, poprzez:

- przywrócenie zdolności lub
- możliwości zatrudnienia,
- uzyskanie wsparcia dochodowego
- wyeliminowanie przeszkód napotykanym przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych

Wsparcie ich powrotu do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

Zakładane efekty realizacji projektów Priorytetu VII:

- Objęcie 15% klientów instytucji pomocy społecznej (którzy jednocześnie: są w wieku aktywności zawodowej, nie pracują i korzystają z pomocy społecznej) działaniami aktywnej integracji.
- Objęcie 10% klientów instytucji pomocy społecznej (w wieku aktywności zawodowej) kontraktami socjalnymi.
- Objęcie 100% pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej (bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją) szkoleniami i innymi formami podnoszenia kwalifikacji w systemie pozaszkolnym.
- Zapewnienie funkcjonowania instytucji wspierających ekonomię społeczną (przynajmniej dwie w każdym województwie).
- Zapewnienia trwałości funkcjonowania jednostek ekonomii społecznej (minimum 30% przychodów ogółem powinno pochodzić z działalności własnej jednostek ekonomii społecznej).

Działanie

7.1

ROZWÓJ I UPOWSZECHNIENIE AKTYWNEJ INTEGRACJI

Cel Działania 7.1:

Rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.

Uzasadnienie Działania:

Osoby wykluczone społecznie wymagają **kompleksowego wsparcia i stworzenia niezbędnych warunków** do integracji ze społeczeństwem.

Działania zmierzające do **kształcenia umiejętności** w zakresie pełnienia ról społecznych, **wspierania samodzielności** oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Wsparciem dla przemian na rynku pracy powinny być **skuteczne i nowoczesne usługi**, świadczone przez instytucje pomocy i integracji społecznej. Niezbędny w tym celu jest **rozwój form i narzędzi aktywnej integracji** zarówno w jej wymiarze **zawodowym, społecznym** jak i **edukacyjnym** czy **zdrowotnym**. Ponadto wobec zwiększonej liczby zadań z zakresu pomocy społecznej zmierzających do szerszego niż dotychczas wykorzystania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia, konieczne jest **wzmocnienie i doskonalenie kadr instytucji** odpowiedzialnych za realizację tych działań. W szczególności dotyczy to pracowników ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie, zajmujących się pomocą osobom wykluczonym i prowadzących działania w ramach aktywnej integracji. Służyć temu powinny kompleksowo prowadzone szkolenia i inne formy aktualizowania wiedzy, realizowane w ramach projektów systemowych ROPS, zgodnie ze specyfiką i potrzebami regionalnymi w tym zakresie.

Wskaźniki realizacji Działania

- Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji ogółem/k/m), w tym osoby z terenów wiejskich
- Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów (ogółem/k/m)
- Liczba pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej bezpośrednio zajmujących się aktywną integracją, którzy w wyniku wsparcia z EFS podnieśli swoje kwalifikacje w systemie pozaszkolnym (ogółem/k/m)

Poddziałanie 7.1.1
Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji
przez
ośrodki pomocy społecznej –
projekty systemowe

Typ realizowanych projektów

Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

Typ beneficjentów

ośrodki pomocy społecznej

Grupy docelowe

(osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)

I. OSOBY SPEŁNIAJĄCE ŁĄCZNIE TRZY WARUNKI:

1. korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej
2. wiek aktywności zawodowej (15-64 lata)
3. niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.)³²

II. otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie wsparcia towarzyszącego)

III. jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej)

Poddziałanie 7.1.2

**Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji
przez
powiatowe centra pomocy rodzinie**

projekty systemowe

Typ realizowanych projektów

Rozwój form aktywnej integracji oraz upowszechnianie aktywnej integracji i pracy socjalnej

Wsparcie realizowane zgodnie z „Zasadami przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013”

Typ beneficjentów

powiatowe centra pomocy rodzinie

Grupy docelowe

(osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z pomocy)

- I. osoby spełniające łącznie trzy warunki:
 - korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej;
 - wiek aktywności zawodowej (15-64 lata)
 - niezatrudnieni lub zatrudnieni zagrożeni wykluczeniem społecznym z co najmniej jednego powodu spośród wskazanych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. Nr 64 poz. 593 z późn. zm.)

- II. otoczenie osób wykluczonych społecznie (w zakresie wsparcia towarzyszącego)

- III. jednostki organizacyjne pomocy społecznej i ich pracownicy (w zakresie upowszechniania pracy socjalnej)

Zdezagregowane wartości wskaźników produktu dla Działań w ramach priorytetów komponentu regionalnego PO KL

Działanie	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa (2013) Dolny Śląsk
7.1	Liczba klientów instytucji pomocy społecznej, którzy zakończyli udział w projektach dotyczących aktywnej integracji (ogółem/kobiet/mężczyzn), w tym:	37 646
	<i>osoby z terenów wiejskich</i>	11 220
	Liczba klientów instytucji pomocy społecznej objętych kontraktami socjalnymi w ramach realizowanych projektów (ogółem/k/m)	25 097

Warunkiem przyjęcia do realizacji projektu systemowego jest zgodność typu projektu (operacji) z odpowiednim **Planem działania** oraz zawarcie w Planie działania informacji o rezultatach projektu systemowego

**Wypełniamy wniosek o
dofinansowanie projektu PO KL**

Instrukcja wypełniania wniosku

Wniosek jest składany do IP2/IP

IP2 dokonuje jego oceny

Określone są kryteria oceny
projektów.

Niespełnienie
któregokolwiek z kryteriów oznacza
konieczność poprawy wniosku lub
jego uzupełnienia

Beneficjent realizujący projekt systemowy zawiera z IP2 obsługującą całe Działanie **umowę** dotyczącą dofinansowania danego projektu

Załącznikiem do umowy jest
zatwierdzony **wniosek** o
dofinansowanie projektu

ZAŁĄCZNIK V.

SŁOWNIK TERMINOLOGICZNY DLA SZCZEGÓŁOWEGO OPISU PRIORYTETÓW PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

Instytucje pomocy i integracji społecznej

Jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z dnia 15 kwietnia 2004 r. z późn. zm.) oraz jednostki zatrudnienia socjalnego, organizacje pozarządowe działające w sferze pomocy i integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej i inne podmioty prowadzące działalność w sferze pomocy i integracji społecznej (których głównym celem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej).

Kompetencje kluczowe

Kompetencje zdefiniowane w *zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie* (2006/962/WE)

jako połączenie **wiedzy, umiejętności i postaw** odpowiednich do sytuacji. Kompetencje kluczowe to te, których wszystkie osoby potrzebują do **samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.**

Ustanowiono osiem kompetencji kluczowych:

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
- 2) porozumiewanie się w językach obcych,
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowotechniczne,
- 4) kompetencje informatyczne,
- 5) **umiejętność uczenia się,**
- 6) **kompetencje społeczne i obywatelskie,**
- 7) **inicjatywność i przedsiębiorczość,**
- 8) **świadomość i ekspresja kulturalna.**

Osoba pozostająca bez zatrudnienia

Osoba w wieku 15–64 lata niezatrudniona, niewykonywująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, w tym osoba zarejestrowana we właściwym dla miejsca zamieszkania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt a-k ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).

Outplacement

Usługi rynku pracy świadczone na rzecz pracownika znajdującego się w okresie wypowiedzenia umowy o pracę/stosunku służbowego lub zagrożonego zwolnieniem z pracy.

Outplacement może obejmować w szczególności: poradnictwo zawodowe i psychologiczne, pomoc w znalezieniu nowego miejsca pracy, finansowanie szkoleń i kursów przekwalifikujących, kursów doszkalających, pomoc w zmianie miejsca zamieszkania, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Wykluczenie społeczne

Brak lub ograniczenie możliwości uczestnictwa, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i rynków, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich.

Wsparcie towarzyszące

Działania o charakterze dodatkowym wobec głównych działań w projekcie, ułatwiające dostęp grup docelowych do projektu np. poprzez zapewnienie opieki nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi na czas realizacji zajęć w projekcie.

Dziękuję za uwagę